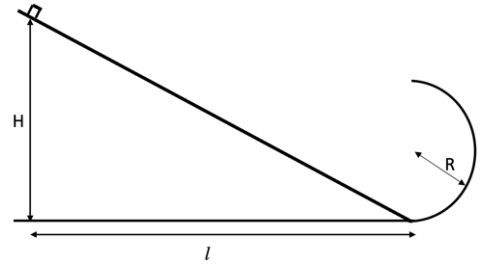

**Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore**

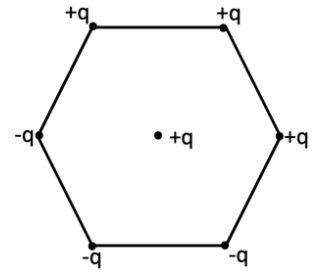
OLIMPIJADA ZNANJA 2023

Takmičenje iz FIZIKE
za IV razred srednje škole

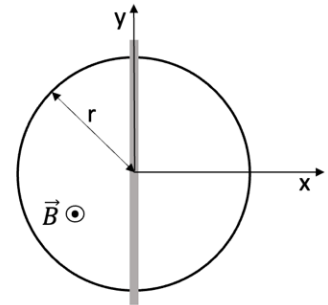
1. Malo tijelo se pusti da kliza bez početne brzine sa visine H niz strmu ravan horizontalne dužine l . Na kraju strme ravni je petlja u obliku polukružnice radijusa R ($H > 5/2 \cdot R$) kao na slici. Petlja je glatka i trenje postoji samo na pravolinijskom dijelu putanje. Za koje vrijednosti koeficijenta trenja će se tijelo odvojiti od podloge u gornjem dijelu petlje? Izrazite maksimalnu visinu koju tijelo dostiže nakon odvajanja u zavisnosti od koeficijenta trenja.

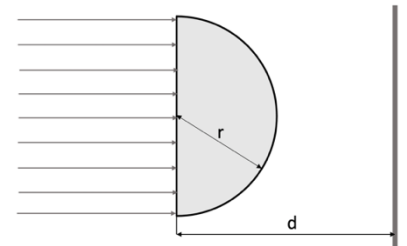
2. Naelektrisanja $+q$ i $-q$ su raspoređena u tjemenu i u centru pravilnog šestougla stranice a kao na slici. Naći intenzitet i smjer vektora jačine električnog polja na visini H od centra šestougla.

3. Kružna kontura i tanki štap nalaze se u xy -ravni kao na slici. Homogeno magnetno polje indukcije B je usmjereno duž z -ose. U trenutku $t = 0$, štap počinje da se kreće udesno konstantnom brzinom v . Električna otpornost štapa je zanemarljiva, otpor kružne konture po jedinici dužine je ρ , a njen poluprečnik je r . Naći jačinu struje koja teče kroz štap u zavisnosti od vremena. U kom smjeru će teći struja?

4. Na staklenu poluloptu poluprečnika $r = 2$ cm pada širok snop paralelnih svjetlosnih zraka kao na slici. Kakva svijetla slika i kojih dimenzija se dobija na ekranu postavljenom na rastojanju $d = 4.8$ cm od površine na koju pada svjetlost? Indeks prelamanja stakla je $\sqrt{2}$.

Svaki zadatak nosi 25 poena. Rad traje 3 sata.